

Vsem sadjarjem in posestnikom vrtov!

Pred prvim mrazom v oktobru priveže vsak previden sadjar na sadno drevje topljive pasove zoper največjega sadnega škodljivca, zimskega pedica ali mrazovca. Namesto zastarelega in nepraktičnega načina mazanja goseničnega lepiva na papir, se dobe že več let sem patentirani, gotovi, z lepivom že opremljeni drevesni pasovi, ki so mnogo bolj štedljivi in s katerimi se da lahko in hitro delati. Banovinska vinarska in sadjarska šola v Mariboru je te pasove preizkusila in jih najboljše priporočila. Dobite jih pri vseh gospodarskih zadrugah, v večjih trgovinah s semenjem, kjer jih pa ne bi dobili, jih naročite pri »Unio« družbi, tvornica sredstev za zatiranje sadnih škodljivcev, Maribor. Tu prejmete tudi brezplačno knjižico »Zatiranje sadnih škodljivcev«. Izkušnja uči: »Samo toliko se bo sadja nabralo, kar nam bo od škodljivcev ostalo.« 982

KUPČIJA S HMELJEM.

Savinjska dolina.

Kupčija je nadalje mirna. Sicer je zanimanje in povpraševanje stalno, vendar prave živahnosti v letošnji sezoni še ni bilo. Radi preoblike ponudbe so cene nekoliko popustile, pa vendar se zopet drže in se za prvovrstno blago plačuje 35 do 40 Din ter za izbrano in zlasti tudi v barvi brezhibno blago do 43 Din, za dobro srednje 30 do 35 Din, za srednje 25 do 30 Din in za slabše 15 do 25 Din za 1 kg. Pri mirnem, vendar stalnem nakupovanju je iz prve roke že prodanega nad 40 odstotkov letošnjega pridelka. Zaključna tendenca je sicer mirna, vendar še razmeroma precej čvrsta.

Vojvodina.

Obiranje je bilo pretekli teden končano in računa se, da bo letošnji pridelek znašal kakih 10.000 stotov. — Mirna kupčija se polagoma nadaljuje, vendar so vsled preoblike ponudbe cene nekoliko popustile in se plačuje sedaj za boljše blago 25 do 35 Din za 1 kg, za slabše pa zaenkrat sploh še ni dosti zanimanja.

Češkoslovaška.

Pri mirni zaključni tendenci so se cene zaenkrat ustale in se plačuje sedaj za najboljšo izbrano žateško blago 63 do 65 Din, za prvovrstno 85 do 63 Din, za dobro srednje 52 do 58 Din, za srednje 47 do 52 Din in za slabše 43 do 47 Din za 1 kg. Računa se, da je iz prve roke prodanega že skoro polovico letošnjega žateškega pridelka. Najvišje cene se plačujejo pred vsem za izvoz, dočim se za domačo porabo še malo kupuje in se plošno opaža tendenco uveljaviti nižje cene. Prav tako se vrši živahno nakupovanje tudi v Ušteku in Roudnici ter

plačuje 40 do 54 Din za 1 kg, vendar se tudi tu skuša uveljaviti čim nižje cene. Prodanega je dosedaj v Ušteku kakih 4000 in v Roudnici nad 1000 stotov. Da se končno prepreči prekomerna ponudba in onemogoči tlačenje cen, nameravajo namesto uvedbe popolnega monopola zaenkrat čim prej določiti obvezne najnižje cene 47 do 79 Din za 1 kg. Zastopniki hmeljarjev so tozadevni predlog že predložili kmetijskemu ministru in bo v zadevi odločal ministrski svet. Zveza žateških hmeljskih trgovcev ter zveza češkoslovaških hmeljskih trgovcev in izvoznikarjev sta proti določitvi obveznih cen vložili brzoglavni protest.

Splošno.

V Nemčiji je najboljše blago že močno razgrabljeno naravnost od pivovar in nakupovalna živahnost zato nekoliko ponehava, ker za slabše blago ni toliko zanimanja. V ČSR plačujejo najvišje cene le inozemske (švicarske, belgijske, skandinavske) in deloma tudi domače pivovarne, ki kupujejo po svojih zastopnikih direktno iz prve roke, ter nemški izvozni trgovci, dočim v splošnem skuša trgovina uveljaviti nižje cene. Ostala tržišča zaenkrat še niso oživela, pač pa ni izključeno, da bo nemška trgovina, ki je dobila doma le malo boljšega blaga v roke, posegla v kratkem tudi na druga tržišča, ter poživila kupčijo in uvrstila cene zlasti za boljše blago.

*

Letošnji pridelek pšenice je edino v Jugoslaviji tako velik, da bo še precej ostalo za izvoz. Pridelek v Romuniji in na Madžarskem je znatno manjši kakor navadno. Našo pšenico bo kupila skoraj večinoma vso Češkoslovaška.

Rekordna letina češpelj je letos v celi Jugoslaviji. Da nakupijo večje množine češpelj, je prispelo mnogo kupcev iz Nemčije. Računajo, da bo mogoče izvoziti okrog 20.000 vagonov suhih češpelj samo iz Mačve (pokrajina v Severni Stari Srbiji). Mnogo češpelj bo pradelanih v marmelado in bodo tako prišle do izvoza. Sušenje, etuiranje in pakiranje nadzira kmetijsko ministristvo.

Zadnja leta smo izvažali mnogo sadja v Češkoslovaško. Zadnje čase pa izpodriva naše sadje na češkoslovaških tržiščih vedno bolj domače sadje. Samo uvoz jugoslovanskih jabolk je letos večji kakor v prejšnjih letih.

Površina vseh vinogradov je bila v letu 1933 342.000 oralov, pridelek pa je znašal na tej površini 2.855.000 hl.

Letošnja letina tobaka bo v Jugoslaviji dobra zlasti v Hercegovini. V Južni Srbiji pa je letos zopet manj zasajenega tobaka, ker monopolna uprava še vedno ne dovoli, da bi smeli kmetje za izvoz saditi tobak svobodno.

Maratonski tek.

Starogrška pripovedka.

Našim športnikom je gotovo znana starogrška pripovedka, ki nam slika atenskega bojvnika. Ta je tekel iz bitke med Grki in Perzijci pri Maratonu leta 490 pred Kristusom v grško prestolico Atene, kamor je prinesel presrečno vest o grški zmagi z besedami: »Veselite se, zmagujemo.« Ko je izrekel te besede, se je zgrudil vsled napornega teka mrtev na tla.

Zadeva z maratonskim tekačem nima zgodovinske podlage in verjetnosti.

Mojstrski opis maratonske bitke imamo od starogrškega zgodovinarja Herodota, ki pa niti z besedo ne omenja tekača.

Pravljica o maratonskem tekaču se je pojavila 600 let po bitki pri Maratonu.

V pravljicah o maratonskem tekaču krožijo za junaka kar tri imena in sicer: Terzipos, Eukles in Filipides.

Če bi bil maratonski tekač istinita oseba, bi se bilo njegovo pravo ime ohranilo v ustnem izročilu.

Na ime junaka, ki prinese vest o odločilni zmagi nad najhujšim sovražnikom in postane celo smrtna žrtev prevešlega sporočila, narod ne bi bil nikoli pozabil!

Maratonski tek leta 1896.

Stari Grki so bili navdušeni športniki. Prirejali so že v starodavnih časih takozvane olimpijske športne igre, katere si je hodil ogledovat celotni tedajni kulturni svet. Tudi danes so znamenite športne prireditve v grški prestolici v Atenah.

Pri današnjih olimpijskih igrah je maratonski tek ena najbolj privlačnih točk. Leta 1896 je bil maratonski tek višek celotne športne prireditve. Omenjenega leta je bila pozornost cele Grčije osredotočena v maratonski tek. Vsak Grk je skozi tedne pred tekom govoril le o tem, kako mora postati pri maratonskem teku zmagovalec tekač grške narodnosti.

Že zgodaj zjutraj 10. aprila 1896 je bilo mesto Atene na nogah v očigled maratonskem teku. Koj popoldne omenjenega dne je bil atenski štadijon, ki je zgrajen za 50.000 gledalcev, nabito poln. Na tisoče radovednežev je zrlo z bližnjih hribov in zopet tisoči so se postavili kot gledalci ob poti iz Maratona do atenskega štadijona. Ob 2 uri popoldne je pričel štart tekačev na mali mostu ob robu maratonske ravni. Pognalo se je v tek 25 tekačev. Pretežna večina so bili Grki, pa tudi 1 Francoz, 1 Madžar, 1 Amerikanec in 1 Avstralec. Pot je bila dolga 40 km. Najnevarnejši tekmeč grškim tekačem je bil Avstralec, ki je bil dolgo časa prvi, a se je zgrudil na tla nekaj kilometrov pred ciljem.

Razburjenje, ki je vladalo v štadijonu med tekom, je raslo od četrt ure do četrt ure. Med tekom so se vršile v štadijonu razne druge športne točke, a za te se ni zmenil nobeden od gledalcev.

Oficirji na konjih in kolesarji, ki so spremljali organizirano tek, so prinašali v štadijon poročila o poteku teka. Dolgo časa niso bile te vesti ugodne za športno slavo Grkov. Šele tedaj, ko je onemogel Avstralec, je došlo med gledalci do prevrata. Kot zmagovalec se je pojavil proti štadijonu Grk, mladi kmet Luis iz Amarussi, majhne vasi pri Atenah. Streli iz topov so oznanili grško zmago, narod je navdušeno juckal, pel, kričal, mahal z robci in z zastavami, ko je pritekel ves zaprašen ter poten proti cilju pred sedežem kralja grški tekač. Kralj z dvema princema je pozdravil ter sprejel zmagovalca. Moški in ženske so jokale od veselja, neznanci so se začeli od navdušenja poljubovati med seboj.

Zmagovalec je rabil za 40 km 2 uri 58 minut in 50 sekund.

Tudi drugi in tretji tekač, ki sta dosegla cilj 7 minut kasneje, sta bila Grka. Šele četrti je bil inozemec: Madžar.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Rusi in Japonci so se sporazumeli zaradi vzhodno-kitajske železnice v Mandžuriji. — Pogajanja za prodajo vzhodno-kitajske železnice v Mandžuriji med Rusi in Japonci so končana. Rusi so prodali železnico za 170 milijonov jenov. Od te svote bosta plačani dve tretjini v blagu, ena tretjina v gotovini. Ruski uradniki na tej progi dobijo šestmesečno odpoved in potem pa odpravnino v znesku 10 milijonov jenov. S prodajo železnice so se Rusi povsem odrekli vplivu v Mandžuriji. Rusija si je zagotovila za daljšo dobo nekatere ugodnosti za prevoz svojih proizvodov do Vladivostoka. S prodajo omenjene železnice je odstranjena zaenkrat vojna nevarnost med Rusi in Japonci.

Domače novice.

Od graničarja obstreljen. 60letni posestnik Franc Pavlin iz Podtabora, občina Naklo pri Kranju, je hotel brez dovoljenja prekoračiti mejo. Iz graničarjeve puške je dobil strel v roko, ter nogo in so ga spravili v ljubljansko bolnišnico.

Železniški delavec smrtno ponesrečil. V nedeljo zvečer se je vračal po železniški progi med Hrastnikom in Zidanim mostom 57letni

Iz malega raste veliko!

O zavarovanju »Karitas« danes pri nas pa ni več potrebno izgubljati besed. Tisoči in tisoči so se ga z zaupanjem oklenili, mnogo tisočev izplačanih posmrtnin dokazuje njega potrebo in koristnost. Ni je kmalu ustanove, ki bi bila v kratki dobi treh let postala tako vseobčja last naroda, kot po Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani organizirano ljudsko zavarovanje »Karitas«.

V zadnjem času je uvedla »Karitas« še zavarovanje dote in starostne preskrbe. S tem je ugodila neštetim interesentom za taka zavarovanja. Ni čuda, da je tak napredek dobil izraza tudi v povečanju poslovnih prostorov, ki danes zavzemajo večji del dolge pritlične fronte palače Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je že z zavarovanji zoper požar, zoper vlomsketvine, zoper nezgode, za jamstvo, z življenjskimi in drugimi zavarovanji dokazala, da hoče služiti ljudstvu. Z zavarovanji »Karitas« je to voljo le še izraziteje izpovedala.

Ne pozabite! Glede vseh načinov zavarovanja se obračajte le na Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, njeno podružnico v Celju, ali njene zastopnike. Lavantinci imate za »Karitas« svojo podružnico v Mariboru. Orožnova ulica 8.

Železniški delavec Alojz Koritnik iz Suhadola, občina Loka pri Zidanem mostu. Ker se ni umaknil pravočasno vlaku, ga je udaril vagon od strani v glavo in mu je počila lobanja. Naložili so ga, da bi ga prepeljali v celjsko bolnišnico, a je umrl v vagonu že med prevozom.

Pogrešanega so našli umorjenega. Od dne 16. t. m. so pogrešali posestnikovega sina Fr. Slano iz Vitomerev. Dne 24. t. m. so našli truplo mladega moškega na koruzni njivi posestnika Zmavca v Dragoviču. V najdenem so prepoznali Slano, ki je podlegel zabodljajem z nožem. Truplo so propeljali v mrtvašnico pri Sv. Andražu, kjer so ga dne 25. t. m. sodno raztelesili.

Ugodna prilika nakupa pohištva, obleke in drugih potrebnih stvari. V Budini šte. 12 pri Ptuj (v hiši pokojnega ravnatelja I. Kasperja) bo v nedeljo dne 30. septembra, ob pol 2. uri popoldne javna dražba raznega pohištva, obleke in drugih stvari. Na to ugodno priliko posebno opozarjamo!

Novice iz drugih držav.

Umeten radij. Iz Pariza poročajo, da je uspela iznajdba, ki bo omogočala izdelovanje radija umetnim potom.

V Združenih ameriških državah stavkujoči predilniški delavci so se vrnili dne 24. sept. po večini na delo. Nevarnost zopetnega izbruha stavke še ni odstranjena, ker ne držijo delodajalci obveznosti.

Bilanca viharja ali tajfuna na Japonskem. Med novicami poročamo o razdejanjih, katere je napravil tajfun na Japonskem. Bilanca po viharju je: 2064 mrtvih, 22.000 pogrešanih, 13.000 ranjenih. Porušeni je amo v Osaki 4200 hiš, 250 tovarn in 9 gledišč. Na morju se je potopilo 1750 večjih in manjših ladij. V okolici Kiota znaša število mrtvih 185, ranjenih 659. Porušeni je 1366 hiš in 89 tovarn. Voda je uničila 1800 hiš in 200 šol je tako pokvarjenih, da je popravilo nemogoče.

Dopisi in prireditve.

Remšnik. Tudi na naši severni meji se premika kolo časa. Te dni je postala naša tri-

razredna šola štirirazrednica. Saj je pa razširitev šole bila nujno potrebna, ker je število šolobveznih otrok naraslo tako visoko, da je bila razdelitev v tri razrede nemogoča. Vseeno se napredka, ker z razširitvijo šole je pridobil ves kraj, najbolj pa rod, ki sedaj šolo poseja, in generacija, ki jim še bo naša narodna šola vir prosvete.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Žalostno so zapelili zvonovi pri fari Sv. Jurija v Slov. gor. in naznanili žalostno smrt g. Janeza Pišaveca. Bil je vztrajen organizator katoliške mladine in predsednik prosvetnega društva »Zarja«. Katoliška mladina naj rajnega obžaluje in ga ohrani v svetlem spominu!

Makole. Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 30. sept. pevski koncert in sicer je na sporedu spevoigra »Grof in opate«, razne narodne pesmi in kupleti. Prireditve se vrši v posojilniški dvorani v Makolah ob treh popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva.

Marija Snežna. Naznanilo o prireditvi Prosvetnega društva smo prejeli dne 19. septembra, ko je bilo že prepozno za šte. 38 »Slov. gospodarja«. — Rečica-Laško: Za naznanilo niste plačali davčne takse in radi tega ga nismo objavili.

Sprejme se hlapec k enemu konju in poljskemu delu. Javi se naj le pošten in trezen, ki želi stalno službo. Viktor Grahor, trgovec v Fali. 1002

Sprejmeta se pošten hlapec in dekla, ki imata veselje do živine in sta vajena vsega gospodarskega dela. Naslov v upravi lista. 996

Pekovski vajenec se sprejme. Ptuj, Prešernova ulica 11. 991

Sprejem vajenca od dobre družine, prednost ima ministrant; isto sprejem dobrega pomočnika za boljše delo. Furlan, organist in krojač, Hoče. 992

Služkinjo, pridno, pošteno in zdravo, sprejemem s 1. oktobrom. Ponudbe na upravo lista pod označbo »Zvesta«. 998

Dva posestva prodam, eden meri 25 oralov in drugi 15 oralov. Odda se poceni. Vprašati lastnika Anton Črepinška, Novacerkev, p. Vojnik. 995

Proda se hiša s tremi sobami in gospodarskim poslopjem, vse v dobrem stanu. Pri hiši je vinograd, velika njiva, travnik in hosta, skupaj 6 johov. Pojasnila daje Martin V�dovnik, Sevnica ob Savi. Za odgovor se priloži znamka. 994

Vsakdo bo zadovoljen, kdor kupi posestvo po posredovalcu Matija Šmid, trgovina, Novavas, Sv. Jurij pri Celju. Dopisovanje predpogoj. 993

Kupim na hranilno knjigo Ljubljanske kreditne banke z vložkom 44.000 Din posestvo gozd, travnik, njivo, blizu Maribora ali Celja. Ponudbe na upravo lista. 997

Dve postelje z madracnimi vložki in 2 nočni omari 450 Din, velik divan 250 Din, omara s 4 predali in nastavki, trdi les, 250 Din, odeje. Maribor, Židovska ulica 4, hiša levo, Kramberger. 1000

Pozor!

Klobuke

dobite najcenejše pri trdkih

Bogataj & Jane

Maribor, Gosposka ulica 3.

Izdelki samo iz lastne tovarne. Oglejte si našo izložbo in cene 999

Pozor!